

Ideoita aiheen käsittelyyn

Teema: Tutustumme aivoihin

- Tehdään aistilaatikko esimerkiksi kopiopaperilaatikosta ja mietitään, mitä aisteja (tunto, kuulo, haju, maku, näkö) tarvitaan sen sisällä olevien esineiden tunnistamiseksi. Oppilaiden arvaukset voidaan kirjata ylös ja yhdessä pohtia, miten erilaisia ajatuksia ja tuntemuksia erilaisilla oppilailla oli
- Mietitään, missä arkipäivän tilanteissa tarvitaan mitään aisteja. Voidaan kirjata tilanteita ylös esimerkiksi taulukkoon ja tarkastella, tarvitaanko jotain aistia muita enemmän. Leikitään leikkejä, jotka perustuvat vain tietyn aistin käyttöön esim.
 - kuuloaisti (musiikin aikana liikkuminen, musiikin hiljennyttyä pysähtyminen)
 - näköaisti (opettaja ohjaa käsillä oppilaita liikkumaan eri suuntiin esim. salissa)
 - tuntoaisti (ohjaaja-ohjattava: pareittain oppilaat ohjaavat toisiaan turvallisesti luokassa niin, että ohjattavalla on silmät sidottuina)
- Tehdään paperinukkeja ja keksitään jokaiselle oma persoonallisuutensa. Järjestetään nukketheateriesitys. Keskustellaan yhdessä siitä, että vaikka aivomme rakentuvat tietynlaisista osista ja ne toimivat kehomme ohjauskeskuksena, ajattelemme ja toimimme silti toisinaan eri tavoin.
- Tehdään käsitekartta aivoista. Mitä aivot tekevät? Mihin aivoja tarvitaan? Mistä aivot saavat tietoa?
- Draama: Kaikki samanlaisia. Eläydytään tilanteeseen, jossa yksi ihminen päättää, mitä kaikki tekevät. Kaikki käyttäytyvät ja ajattelevat koko ajan samalla tavalla. Vaihtoehtona Kapteeni käskee- leikki. Pohditaan yhdessä millaista olisi, jos koko ajan kapteeni eli joku muu käskisi mitä tehdään?

Leikkejä: Tutustumme aivoihin

- Hermosto-leikki: leikissä havainnollistetaan sitä, kuinka viestit kulkevat kehossa ja miten hermosto toimii. Oppilaat jaetaan kolmen hengen ryhmiin ja ryhmän jäsenet päättävät roolitukset niin, että yksi oppilaista on aivot, toinen hermosto ja kolmas keho. Aivot ja hermosto ovat toisella puolella tilaa kuin keho. Aivot saavat yksi kerrallaan tehtäväkortin, jossa on kolmiosainen ohje. Aivojen tehtävänä on kuiskata lapussa lukeva ohje hermostolle, joka juoksee kehon luokse ja kertoo mitä tehdä. Keho alkaa tehdä erilaisia tehtäviä hermoston ohjeistuksella. Välillä vaihdetaan rooleja. Leikissä voi hyödyntää liitteenä olevia ohjekortteja tai aivot voivat itse keksiä kolmiosaisen ohjeistuksen hermoston välitettäväksi.
- Reaktiolähdöt: Oppilaat asettuvat useampaan jonoon lähtömerkin taakse ja juoksevat lähtömerkistä maaliviivalle. Lähtöasennot voivat olla erilaisia (esim. päinmakuu, istuen, selällään, kyykyssä, selin menosuuntaan) silmät suljettuina tai silmät auki. Lähtömerkkejä on eri aisteille:
 - Kuuloaisti: pillin vihellys, käsien taputus, pallon osuminen maahan pudottaessa
 - Näköaisti: ope nostaa käden ylös, hyppää, hymyilee, heittää pallon ilmaan
 - Tuntoaisti: oppilaat ovat peräkkäin pareittain. Etummaisella on silmät kiinni ja takana seisova lähettää parinsa liikkeelle koskettamalla olkapäähän, jalkaan, päähän, selkään.
- KIM-leikki: Oppilaiden nähtävillä on erilaisia esineitä, joita he saavat katsoa hetken aikaa. Oppilaita pyydetään sulkemaan silmänsä ja opettaja/ valittu oppilas poistaa jonkin esineen tai vaihtaa esineiden paikkaa. Yhteisestä merkistä silmät saa avata ja oppilaiden tulee arvata, mikä esine on poistettu tai mitä muutoksia on tapahtunut. Leikkiä voi toteuttaa koko ryhmän voimin, pienryhmissä tai pareittain.
- Putoavat esineet: Oppilas tai opettaja pudottaa maahan erilaisia esineitä (kynä, kivi, käpy, sanomalehti, tennispallo). Muut ryhmäläiset ovat selin pudottajaan päin ja koettavat kuuloaistin avulla arvata mikä esine tippui maahan. Tehtävää voi vaikeuttaa siten, että tiputetaan sarjana kolme erilaista esinettä vuorollaan.

Ohjekortit Hermosto-leikkiin

1. Juokse paikallasi – tee kaksi kyykkyhyppyä – laita napa lattiaan
2. Tee x-hyppyjä – laita peppu lattiaan – pyöri ympäri seisten
3. Hypi yhdellä jalalla – nouse varpaille ylös-alas – tee vaaka
4. Piirrä käsillä isoa ympyrää – käy kyykyssä kaksi kertaa – vilkuta vasemmalla kädellä
5. Käy istumassa lattialla – nouse seisomaan yhdelle jalalle – hyppää kahdella jalalla itsesi ympäri
6. Napsuta sormilla – taputa reisiä 2 kertaa – ota isovarpaista kiinni
7. Kosketa olkapäitä molemmilla käsillä – käy kyykyssä – tömistele jaloilla
8. Hypi paikallasi – mene selinmakuulle – tee kyykkyhyppy